

Toetsbeleid

Montaigne Lyceum

september 2023

Inhoud

Visie op onderwijs en visie op toetsing.....	4
Leer van Montaigne.....	4
Domeinonderwijs.....	4
Huidige en toekomstige koers	5
Wat betekent dit voor onze visie op toetsing?	5
Praktische uitwerking algemeen.....	6
VMBO onderbouw.....	7
Vier periodes met vier toetsweken	7
PTO	7
Toetsfrequentie en toetsduur	7
Inhalen van toetsen.....	8
Bevorderingscriteria	8
VMBO bovenbouw	9
Vier periodes met vier toetsweken	9
PTA	9
Toetsfrequentie.....	9
Tussentoetsen	10
Toetsduur	10
Het missen van een toets(-deadline) en inhalen.....	10
Herkansingen.....	11
Bevorderingscriteria	11
Afspraken Montaigne bij het opstellen van een schoolexamen(onderdeel).....	11
HVOB	14
Vier periodes met vier toetsweken	14
PTO	14
Toetsfrequentie en toetsduur	14
Het missen van een toets(-deadline) en inhalen.....	15
Herkansingen.....	15
Bevorderingscriteria	16
HVBB.....	17

Vier periodes met vier toetsweken	17
PTA	17
Toetsfrequentie.....	17
Tussentoetsen	18
Toetsduur	18
Het missen van een toets(-deadline) en inhalen.....	18
Herkansingen.....	19
Bevorderingscriteria	19
Afspraken Montaigne bij het opstellen van een schoolexamen(onderdeel).....	20

Visie op onderwijs en visie op toetsing

Om de visie op onderwijs van het Montaigne Lyceum goed te kunnen vatten, is het belangrijk om eerst stil te staan bij de leer van Montaigne, waarvan ons motto "Leren van jezelf, leren van elkaar en leren in de wereld" is afgeleid. Vervolgens is een korte toelichting op ons domeinonderwijs, een keuze die voortvloeit uit de filosofie van Montaigne, op zijn plaats. Tot slot is het belangrijk om, wanneer je "op reis bent", af en toe je kompas erbij te pakken om te kijken of je koers nog wel goed is. Dit is met het hele team gebeurd op de studiedag van 1 november 2022, waar onze toetsing tegen de meetlat gehouden werd van "verantwoorden" tot aan "ontwikkelen".

Leer van Montaigne

Michel de Montaigne was een Franse filosoof uit de zestiende eeuw. Hij schreef over het onderwijs, dat in zijn tijd voornamelijk bestond uit studie van klassieke werken en leren uit boeken. Daarbij werd een leerling niet verondersteld om kritisch te zijn. Maar Montaigne vond het juist essentieel dat leerlingen zich informatie écht eigen maakten. Een goede leraar geeft volgens hem de leerling ruimte om nieuwe stof kritisch te bevragen. Door het nieuw geleerde te combineren met wat een leerling al weet, ontstaat een nieuw perspectief. Leren begon voor hem bij verwondering en nieuwsgierigheid van het kind. Leren gebeurde niet alleen uit boeken. Goede leraren namen hun leerlingen mee de wereld in en lieten hen leren van interactie met elkaar. Zó leerden zij pas kritisch denken, werden zij actieve studenten en deden zij échte kennis op, aldus Montaigne. Vandaar ook ons motto, nog steeds gebaseerd op de wijsheid van toen: "Leren van jezelf, leren van elkaar en leren in de wereld".

Domeinonderwijs

Een uitvloeisel van de filosofie van Montaigne is vandaag en op onze school het domeinonderwijs. Het Montaigne Lyceum biedt domeinonderwijs aan al haar leerlingen aan. Concreet betekent dit dat de lessen voor 60% uit instructielessen en voor 40% uit domeinuren bestaan. Tijdens de instructielessen is er ruimte voor meer klassikale kennisoverdracht en uitleg, waarbij de docent een sturende rol vervult. In de domeinuren is er sprake van verlengde instructie (op maat), groepswork en individuele invulling, waarbij zowel de leerling als de leraar verantwoordelijk zijn voor een zinvolle invulling en waarbij de leerling zoveel als mogelijk is mag sturen.

Bij domeinonderwijs is veel ruimte voor eigenaarschap van de leerlingen. De invulling van de domeinuren wordt, binnen zekere kaders, door de hen zelf vastgesteld. Idealiter is zowel de keuze aan welk vak gewerkt wordt als op welke manier, vrij. Daarbij is er wel

verschil tussen het kaderdomein en het gymnasiumdomein. Voorts is er een opbouw vanaf de brugklas naar de eindexamenklas.

Een dergelijke vrijheid vraagt twee belangrijke dingen: vertrouwen van de docent en zelfsturing van de leerling. Als deze beide ontwikkeld zijn, zie je op de werkvloer docenten die hun leerlingen coachen, die naast hen staan en niet "boven" hen. Deze relatie tussen docent en leerling is kenmerkend voor het Montaigne Lyceum.

Huidige en toekomstige koers

Tijdens de studiedag van 1 november 2022 hebben we met elkaar stilgestaan bij de vragen: "Waar staan we nu?" en "Waar willen we naartoe?". We hebben ons via de scenariomethodiek verdiept in kwadranten die passen bij de assen verantwoord/ontwikkelen en individu/gemeenschap. Tot onze verrassing bleken alle kwadranten zowel positieve als negatieve kanten te hebben. De conclusie van deze "reis" was dat onze school meer richting ontwerpen en ontwikkelen wil opschuiven. De leraar wordt dan meer ontwerper van zijn eigen leeromgeving, hij of zij optimaliseert en vernieuwt inhoudelijk en procesgericht. Daarnaast komt het accent meer op ontwikkelen dan verantwoord te liggen. Toetsing wordt meer ook een instrument om het persoonlijk ontwikkelingsproces te monitoren dan dat het uitsluitend onderdeel van een kwaliteitscontrole is.

Wat betekent dit voor onze visie op toetsing?

Bij ontwikkelen en individueel leren hoort formatief handelen en in mindere mate summatief toetsen. Op dit moment wordt er op het Montaigne Lyceum best veel getoetst. Leerlingen zijn zo geconditioneerd dat zij bij voorkeur hun aandacht richten op vakken waarvoor een summatieve toets geagendeerd staat, meer dan op een vak waar gedurende een schooljaar, zoals bij de pilot van afgelopen schooljaar bij Nederlands in 4 vwo, hun ontwikkeling "slechts" gemonitord en van feedback voorzien wordt. Het formatief handelen gedurende een heel schooljaar zonder summatief toetsen vraagt ook veel van docenten, te veel als alle leerlingen van alle klassen individuele feedback dienen te krijgen. Ons ideaal op dit moment is het realiseren van een combinatie van summatief toetsen en formatief handelen, waarbij het aantal summatieve toetsen tot een werkbaar minimum beperkt zal worden.

Praktische uitwerking algemeen

Gedurende een schooljaar wordt de vooruitgang van leerlingen gemonitord door middel van toetsing. Deze toetsing kan schriftelijk, mondeling of door middel van een praktische opdracht geschieden. De toetsing levert een beoordeling op in de vorm van een cijfer. Wanneer het om formatieve toetsing gaat, staan de feedback en het proces centraal en telt de beoordeling niet mee voor de bevordering op het eind van het jaar. Wanneer het om summatieve toetsing gaat, dan telt de beoordeling mee voor de bevordering aan het eind van het jaar. In de verschillende afdelingen gelden eigen overgangsnormen.

In de jaarkalender zijn vier toetsweken opgenomen. Afhankelijk van het schooltype en het leerjaar nemen leerlingen deel aan deze toetsweken; zie hiervoor de toelichting per afdeling. De toetsweken delen het jaar op in vier periodes. Na periode 2 verschijnt het eerste rapport en volgt een eerste prognose voor de voortzetting van de schoolloopbaan. Na periode 3 verschijnt een tweede en laatste prognose en periode 4 sluit af met een officiële promotie door de docentenvergadering.

Afhankelijk van het schooltype en leerjaar krijgen de leerlingen gelegenheid om één of meer toetsen te herkansen. Deelname aan een herkansingsmogelijkheid kan verbonden zijn aan voorwaarden. Bij herkansingen telt altijd het hoogste resultaat.

Bij het ontwikkelen van toetsen besteden docenten expliciet aandacht aan de formulering van de vragen. Bij het nakijken van praktische opdrachten wordt altijd de schoolbrede rubric "Nederlandse taal" gebruikt. Dit is onderdeel van het taalbeleid.

Per afdeling worden jaarlijks vóór 1 oktober de bevorderingscriteria op de website van de school gepubliceerd.

VMBO onderbouw

Vier periodes met vier toetsweken

Het schooljaar bestaat binnen het Montaigne Lyceum op dit moment uit vier periodes van (ongeveer) negen weken. Aan het eind van elke periode wordt een toetsweek van vijf dagen ingeroosterd.

De eerste klas heeft in periode 1 tussentijdse toetsen en neemt geen deel aan de eerste toetsweek van het schooljaar. De eerste klas heeft dus drie toetsweken. De tweede en derde klas neemt deel aan alle vier de toetsweken. Binnen deze toetsweek zit telkens een weekend ingepland.

In de toetsweek heeft een klas maximaal twee toetsen op een dag.

Elk theorievak geeft in principe elke toetsweek een toets.

In overleg met de vaksectie kan besloten worden om een toets (bijvoorbeeld een practicumtoets of luistertoets) buiten de toetsweek af te nemen.

PTO

PTO staat voor Programma van Toetsing Onderbouw. In Magister worden per vak cijferkolommen aangemaakt waarbij de toetsnaam en weging gelijk zijn aan de toetsnaam en weging in het PTO.

Toetsfrequentie en toetsduur

In de VMBO onderbouw worden vaker tussentijdse toetsen afgenomen; deze kunnen summatief of formatief zijn.

Voor de talen hebben we maximaal acht cijfers (eventueel inclusief een PO) per schooljaar. Voor de andere vakken hebben we maximaal zes cijfers per schooljaar. Voor de praktijkvakken zoals gym en beeldende vorming geldt geen maximum aantal cijfers.

De ingeroosterde tijd voor een toets in de toetsweek is 35 minuten¹. Leerlingen met tijdverlenging mogen 45 minuten gebruiken.

In de onderbouw kennen we geen herkansingen. We evalueren dit in de loop van het schooljaar.

¹ De toetsduur is t.a.v. de afdeling hvob aangepast vanwege o.a. de hoeveelheid getoetste stof en de toets-concentratie van de leerlingen.

Inhalen van toetsen

Indien er een tussentoets dan wel toetsweektoets met geldige reden gemist wordt, dan is het mogelijk deze toets in te halen. In overleg met de leerling worden deze toetsen op het vaste inhaalmoment ingehaald.

Bevorderingscriteria

De bevorderingscriteria voor de onderbouw VMBO worden jaarlijks uiterlijk 1 oktober bekend gemaakt via de website van de school.

VMBO bovenbouw

Vier periodes met vier toetsweken

In de bovenbouw van het vmbo tellen de toetsweken zes werkdagen. Elke toetsweek heeft een weekend en vaak ook een studiedag die de toetsperiode breekt. De voorbereiding op toetsen begint echter in iedere eerste week van een nieuwe lesperiode; de onderbreking in de toetsweek is dus nadrukkelijk niet bedoeld om late starters te faciliteren, maar wel om tussendoor een beetje lucht te geven. Ook missen leerlingen die tijdens een toetsweek onverhoopt ziek zijn op deze manier minder toetsen dan wanneer die dicht op elkaar geroosterd zijn.

PTA

In de bovenbouw worden alle toetsen omschreven in het Programma voor Toetsing en Afsluiting, dat uiterlijk 1 oktober gepubliceerd wordt op de website van de school. Bij het PTA hoort het examenreglement, een uitgebreid document dat toelichting geeft op verschillende mogelijke situaties en wetgeving rond toetsing.

Toetsfrequentie

Voor leerlingen is een (summatieve) toets een stevige impuls om zich goed in de leerstof te verdiepen. Deze impuls werkt optimaal als die in de juiste frequentie gegeven wordt. Ook moet toetsing van het ene vak in de juiste verhouding staan tot toetsing bij het andere vak, zodat een leerling de aandacht proportioneel aan de verschillende vakken besteedt. Vanuit het toetsbeleid gelden de kaders dat per vak minimaal één cijfer en maximaal twee cijfers genereerd worden per lesperiode. Hierbij is één cijfer het minimum om de vooruitgang voldoende te kunnen monitoren. De vaksecties, die verantwoordelijk zijn voor het leerproces en resultaten van de groep leerlingen waar zij les aan geven, bepalen hoeveel toetsen er in het PTA opgenomen worden.

In de reguliere planning worden maximaal twee toetsen (ook tussentoetsen) op één dag afgenomen; bij inhalen worden maximaal drie toetsen op één dag afgenomen.

Er worden maximaal vier tussentoetsen (inclusief praktische opdrachten) in één week ingepland. Een uitzondering geldt bij het inhalen van toetsen.

Tussentoetsen

Tussentoetsen worden aangekondigd via het leerlingvolgsysteem; dit gebeurt vóór aanvang van elke nieuwe periode.

Bij geldig verzuim kan de tussentoets ingehaald worden in overleg met de betreffende docent op het inhaalmoment.

Toetsduur

In jaarlaag 3 en 4 duren toetsen, met uitzondering van kijk- en luistertoetsen en mondelinge toetsen, 60 óf 90 minuten.

Tussentoetsen duren 35 minuten óf 60 minuten, zodat deze toetsen inclusief extra tijd altijd binnen een lesuur dan wel een blokuur afgenomen kunnen worden.

Het missen van een toets(-deadline) en inhalen

De voorwaarde om een toets in te mogen halen, is dat er een ziekmelding of een anderszins geldige afmelding, dit ter beoordeling aan de teamleiding, vóór 8.00u op dag van schoolexamen gedaan moet zijn bij de coördinator van de afdeling. Indien de melding later binnenkomt, is een geldige onderbouwing waarom de melding te laat gedaan is *inclusief* bewijs verplicht om voor een inhaaltoets in aanmerking te komen.

Een bijzondere regeling geldt voor het missen van deadlines bij praktische opdrachten. Ook in dit geval wordt door één van de ouders voorafgaand aan het verstrijken van de deadline bij de coördinator een verzoek tot uitstel ingediend. Er moet daarbij duidelijk aangegeven worden welke gewichtige omstandigheid het tijdig inleveren belemmert. Er kan vervolgens een nieuwe deadline vastgesteld worden tot maximaal vijf werkdagen na het originele inlevermoment. De vakdocent brengt naargelang de situatie bij de beoordeling van tevoren vastgestelde procespunten in mindering.

Inhalen geschiedt alleen op een door school aangewezen moment. Op een inhaaldag kunnen tot maximaal drie schriftelijke toetsen ingeroosterd worden.

Bij verzuim op het inhaalmoment, wordt de toets als gemaakt beschouwd en beoordeeld met het cijfer 1. Bij hoge uitzondering en met bewijs van geoorloofde afwezigheid tijdens het inhaalmoment, kan er na de laatste SE-week nog éénmaal gelegenheid gegeven worden tot inhalen van het gemiste examenonderdeel; dit moment wordt door de teamleiding bepaald.

Herkansingen

De voorexamenklassen en examenklassen hebben maximaal twee² herkansingsmogelijkheden. Voor de voorexamenklassen is dat in periode 4 en voor de examenklassen in periode 3.

Het hoogste cijfer telt.

Het afnemen van de inhaaltoetsen geschiedt meteen na de SE week op de eerstvolgende dinsdagmiddag. De twee herkansingen vinden plaats in periode 3 voor de examenklassen en in periode 4 voor de voorexamenklassen op de daarvoor bestemde dagen in de jaarkalender.

De deadline voor het opgeven van herkansingen wordt vooraf duidelijk vastgesteld en aangekondigd. Na de deadline is het niet meer mogelijk om een herkansing aan te vragen.

Bevorderingscriteria

De bevorderingscriteria van 3 naar 4 vmbo zijn gestoeld op de geldende zak-/slaagregeling voor het eindexamen. De precieze uitwerking is terug te vinden in het examenreglement dat jaarlijks vóór 1 oktober gepubliceerd wordt op de website van de school.

Afspraken Montaigne bij het opstellen van een schoolexamen(onderdeel)

Voor docenten in de bovenbouw gelden de volgende afspraken bij het opmaken van een toets:

1. Gebruik als voorblad het voorgeschreven format (zie hieronder).

Toelichting:

Bij het uitdelen van de toetsen, mag een leerling pas starten als alle toetsen zijn uitgedeeld in een lokaal. Indien er geen voorblad aanwezig is, dan hebben de leerlingen die de toets als eerste van de surveillant ontvangen meer denktijd dan leerlingen die als laatste de toets krijgen.

Voor de duidelijkheid voor leerling en surveillant zijn het vermelden van tijdsduur en toegestane hulpmiddelen nodig. Voor de organisatie is het nodig om de PTA-code te plaatsen op de toets. Met name bij inhalen en herkansingen kunnen er van een vak meerdere leerlingen zijn die verschillende toetsen maken. Om te voorkomen dat een

² Dit aantal wijkt af van de afdeling hvbb omdat deze leerlingen in minder vakken examen doen.

leerling een verkeerde toets krijgt, is duidelijkheid m.b.v. de PTA-code van belang. Een PTA-code is een direct en makkelijk te traceren verwijzing naar een onderdeel uit het Schoolexamen.

2. Geef het aantal punten per vraag aan. Het is wenselijk om de punten van een vraag bij een toets in de kantlijn voor het nummer van de vraag te zetten.

Toelichting:

Het noteren van punten in de kantlijn zorgt voor overzicht voor de leerling. Met name welke vragen veel/weinig punten opleveren. Dit is minder duidelijk wanneer punten direct na het nummer van de vraag staan of achter de vraag staan, vandaar dat we het wenselijk vinden als je de punten in de kantlijn voor het nummer van de vraag noteert.

3. Geef vragen en bronnen weer in Arial 12.

Toelichting:

Sinds 2013 is Arial puntgrootte 12 de standaardletter voor het Centraal Examen. Dit lettertype is geschikt voor leerlingen met een leesbeperking.

4. Geef op het correctievoorschrift het totaal aantal punten aan, het aantal punten per vraag en de deelscore.

Toelichting:

Veel secties geven al wel de punten per vraag en de deelscore aan in hun correctievoorschrift. Het totaal aantal punten wordt minder vaak vermeld. Dat is voor de normering juist wel een belangrijk gegeven.

Vak	NLT
Leerjaar	5 HAVO
PTA-code	NLT508
Leerstof/Onderwerp	Gastronomie
Versie	Versie 1 / Versie 2 / Inhaal / Herkansing

Schooljaar	2023-2024
Tijdsduur	60 minuten
Aantal vragen	17
Aantal te behalen punten	33
Uitwerkbijlage behorend bij schoolexamenonderdeel	Ja/nee
Papiersoort	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lijntjes ▪ Ruitjes ▪ Blanco
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ (Grafische) rekenmachine ▪ Binas ▪ Woordenboek Nederlands

Aanwijzingen

- Je begint steeds een opgave door de titel op te schrijven.
- Zet het nummer van een vraag vóór de kantlijn.
- Bij een nieuwe vraag sla je een regel over.
- Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.
- Als bij een vraag een verklaring, uitleg of berekening gevraagd wordt, worden aan het antwoord meestal geen punten toegekend als deze verklaring, uitleg of berekening ontbreekt
- Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

HVOB

Vier periodes met vier toetsweken

Het schooljaar bestaat binnen het Montaigne Lyceum op dit moment uit vier periodes van (ongeveer) negen weken. Aan het eind van een periode wordt een toetsweek van vijf dagen ingeroosterd.

De eerste klas heeft in periode 1 tussentijdse toetsen en neemt geen deel aan de eerste toetsweek van het schooljaar. De eerste klas heeft dus drie proefwerkweken. De tweede en derde klas nemen deel aan alle vier de proefwerkweken. Binnen deze toetsweek zit een weekend ingepland.

In de toetsweek heeft een klas maximaal twee toetsen op een dag. Voor klassen die meer dan tien leervakken in hun vakkenpakket hebben (2G, 3V, 3H) zullen indien nodig enkele toetsen buiten de toetsweek worden geplaatst.

Elk theorievak geeft in principe elke toetsweek een toets. In overleg met het vak kan besloten worden om een toets (bijvoorbeeld een practicumtoets of luistertoets) buiten de toetsweek af te nemen.

PTO

PTO staat voor Programma van Toetsing Onderbouw. In Magister worden per vak cijferkolommen aangemaakt waarbij de toetsnaam en weging gelijk zijn aan de toetsnaam en weging in het PTO. Bovendien wordt er bij de herkansbare toetsen een herkansingscijferkolom aangemaakt.

Toetsfrequentie en toetsduur

Elk theorievak mag gedurende het schooljaar maximaal vijf cijfers geven. Vakken met op de lessentabel drie of meer uur mogen maximaal zes cijfers geven.

Voor de praktijkvakken zoals beeldende vorming, technisch ontwerpen of lichamelijke opvoeding bestaat geen maximum aantal cijfers. De ingeroosterde tijd voor een toets in de toetsweek is zestig minuten. Hierbij dient nog de extra tijd van tien minuten opgeteld te worden voor de leerlingen met recht op tijdverlenging.

Vanaf twee werkweken voor een toetsweek mogen er geen andere toetsmomenten voor de theorievakken worden ingepland.

Naast de toetsweken mag er dus nog een beperkt aantal cijfers door de theorievakken worden gegeven. Om tot een evenredige verdeling te komen wordt hiervoor een toets- en Praktische Opdrachten(PO) rooster gemaakt. Uiterlijk 15 september is dit rooster voor het gehele schooljaar definitief.

Het missen van een toets(-deadline) en inhalen

De voorwaarde om een toets in te mogen halen, is dat er een ziekmelding of een anderszins geldige afmelding, dit ter beoordeling aan de teamleiding, vóór 8.00u op dag van de toets gedaan moet zijn bij de coördinator van de afdeling. Indien de melding later binnenkomt, is een geldige onderbouwing waarom de melding te laat gedaan is *inclusief* bewijs verplicht om voor een inhaaltoets in aanmerking te komen.

Een bijzondere regeling geldt voor het missen van deadlines bij praktische opdrachten. Ook in dit geval wordt door één van de ouders voorafgaand aan het verstrijken van de deadline bij de coördinator een verzoek tot uitstel ingediend. Er moet daarbij duidelijk aangegeven worden welke gewichtige omstandigheid het tijdig inleveren belemmert. Er kan vervolgens een nieuwe deadline vastgesteld worden tot maximaal een week na het originele inlevermoment. De vakdocent brengt bij de beoordeling één punt in mindering. Wanneer ook de tweede deadline gemist wordt, wordt het cijfer 1 toegekend.

Inhalen geschiedt zo snel mogelijk en op een door school aangewezen moment. Op een inhaaldag kunnen tot maximaal drie schriftelijke toetsen ingeroosterd worden.

Bij verzuim op het inhaalmoment, wordt de toets als gemaakt beschouwd en beoordeeld met het cijfer 1.

Toetsen die ingehaald worden, kunnen niet herkanst worden.

Herkansingen

Na elke toetsweek, met uitzondering van de toetsweek aan het einde van het schooljaar, heeft de leerling de mogelijkheid om één toets te herkansen uit de betreffende toetsweek. Alleen onvoldoende cijfers (lager dan een 5,5) mogen worden herkanst.³ In het Programma van Toetsing Onderbouw (PTO) kunnen de leerlingen uiterlijk 1 oktober lezen voor welke onderdelen ze een cijfer krijgen en welke er gedurende het schooljaar herkansbaar zijn. Deze herkansingen zijn opgenomen in de jaarkalender en vinden steeds plaats op een dinsdagmiddag na het 6e uur.

³ Deze regel geldt van oudsher in de onderbouw en wijkt af van de andere afdelingen. Om deze reden zal er komend schooljaar opnieuw naar gekeken worden.

Bevorderingscriteria

De bevorderingscriteria voor de onderbouw havo en vwo worden jaarlijks voorgelegd aan de MR en uiterlijk 1 oktober bekend gemaakt via de website van de school.

HVBB

Vier periodes met vier toetsweken

In de bovenbouw van havo en vwo tellen de toetsweken zes werkdagen. Wanneer de toetsweek start op een dag volgend op een reguliere lesdag, dan zijn de lessen van die reguliere lesdag vanaf het zevende lesuur facultatief te volgen door leerlingen. Dit betekent in de praktijk dat vakdocenten beschikbaar zijn voor vragen van en extra uitleg aan leerlingen die daar behoefte aan hebben. Elke toetsweek heeft een weekend en vaak ook een studiedag die de toetsperiode breekt. De voorbereiding op toetsen begint echter in iedere eerste week van een nieuwe lesperiode; de onderbreking in de toetsweek is dus nadrukkelijk niet bedoeld om late starters te faciliteren, maar wel om tussendoor een beetje lucht te geven. Ook missen leerlingen die tijdens een toetsweek onverhoopt ziek zijn op deze manier minder toetsen dan wanneer die dicht op elkaar geroosterd zijn.

PTA

In de bovenbouw worden alle toetsen omschreven in het Programma voor Toetsing en Afsluiting, dat uiterlijk 1 oktober gepubliceerd wordt op de website van de school. Bij het PTA hoort het examenreglement, een uitgebreid document dat toelichting geeft op verschillende mogelijke situaties en wetgeving rond toetsing.

Toetsfrequentie

Voor leerlingen is een (summatieve) toets een stevige impuls om zich goed in de leerstof te verdiepen. Deze impuls werkt optimaal als die in de juiste frequentie gegeven wordt. Ook moet toetsing van het ene vak in de juiste verhouding staan tot toetsing bij het andere vak, zodat een leerling de aandacht proportioneel aan de verschillende vakken besteedt. Vanuit het toetsbeleid gelden de kaders dat per vak minimaal één cijfer en maximaal twee cijfers genereerd worden per lesperiode. Hierbij is één cijfer het minimum om de vooruitgang voldoende te kunnen monitoren. De vaksecties, die verantwoordelijk zijn voor het leerproces en resultaten van de groep leerlingen waar zij les aan geven, bepalen hoeveel toetsen er in het PTA opgenomen worden.

Voor leerjaar 4, zowel havo als vwo, geldt dat er in de eerste en tweede periode zowel een "tussentoets" als een toets in de toetsweek afgenomen worden.⁴ In periode 3 volgt

⁴ In de loop van het schooljaar evalueren we of vwo in beide periodes een tussentoets nodig heeft of dat we dit alleen in havo zo willen voortzetten.

een verplichte formatieve tussentoets. Deze regel is opgenomen om de leerlingen vanuit de onderbouw een goede start in de bovenbouw te kunnen geven. In de bovenbouw hebben leerlingen weliswaar minder vakken, maar het tempo, het niveau en de hoeveelheid stof per vak gaan fors omhoog. Om het leerproces van de leerlingen die starten in de bovenbouw goed te monitoren en eventueel tijdig bij te stellen, zijn er voor hen per vak dus meer toetsmomenten ten opzichte van de hogere klassen en wellicht ook ten opzichte van datzelfde vak in de onderbouw.

In de reguliere planning worden maximaal twee toetsen (ook tussentoetsen) op één dag afgenomen; bij inhalen worden maximaal drie toetsen op één dag afgenomen.

Er worden maximaal vier tussentoetsen (inclusief praktische opdrachten) in één week ingepland. Een uitzondering geldt bij het inhalen van toetsen.

Tussentoetsen

Tussentoetsen worden uiterlijk in de eerste week van elke periode door de examensecretaris bij de leerlingen aangekondigd in één totaaloverzicht. Jaarlaag 4 heeft in periode 1 en 2 voor alle vakken een verplichte, summatieve tussentoets en in periode 3 een verplichte formatieve tussentoets. Tussentoetsen worden afgenomen door de sectie zelf, niet centraal. Het inhalen van tussentoetsen wordt op de dag van de originele afname vóór 8.00 uur 's ochtends door ouders aangevraagd via de teamleiding. Ook de afname van inhaaltoetsen wordt verzorgd door de sectie, eventueel met hulp van de onderwijsassistent.

Toetsduur

In jaarlaag 4 én in 5 vwo duren toetsen, met uitzondering van kijk- en luistertoetsen en mondelinge toetsen, 60 óf 90 minuten.

In 5 havo en 6 vwo duren toetsen, met uitzondering van kijk- en luistertoetsen en mondelinge toetsen, 60, 90 óf 120 minuten.

Tussentoetsen duren 35 minuten óf 60 minuten, zodat deze toetsen inclusief extra tijd (5 respectievelijk 10 minuten) altijd binnen een lesuur dan wel een blokkuur afgenomen kunnen worden.

Het missen van een toets(-deadline) en inhalen

De voorwaarde om een toets in te mogen halen, is dat er een ziekmelding of een anderszins geldige afmelding, dit ter beoordeling aan de teamleiding, vóór 8.00u op dag

van schoolexamen gedaan moet zijn bij de coördinator van de afdeling. Indien de melding later binnenkomt, is een geldige onderbouwing waarom de melding te laat gedaan is *inclusief* bewijs verplicht om voor een inhaaltoets in aanmerking te komen.

Een bijzondere regeling geldt voor het missen van deadlines bij praktische opdrachten. Ook in dit geval wordt door één van de ouders voorafgaand aan het verstrijken van de deadline bij de coördinator een verzoek tot uitstel ingediend. Er moet daarbij duidelijk aangegeven worden welke gewichtige omstandigheid het tijdig inleveren belemmert. Er kan vervolgens een nieuwe deadline vastgesteld worden tot maximaal vijf werkdagen na het originele inlevermoment. De vakdocent brengt naargelang de situatie bij de beoordeling van tevoren vastgestelde procespunten in mindering.

Inhalen geschiedt alleen op een door school aangewezen moment. Op een inhaaldag kunnen tot maximaal drie schriftelijke toetsen ingeroosterd worden.

Bij verzuim op het inhaalmoment, wordt de toets als gemaakt beschouwd en beoordeeld met het cijfer 1. Bij hoge uitzondering en met bewijs van geoorloofde afwezigheid tijdens het inhaalmoment, kan er na SE-week 4 nog éénmaal gelegenheid gegeven worden tot inhalen van het gemiste examenonderdeel; dit moment wordt door de teamleiding bepaald.

Toetsen die ingehaald worden, kunnen niet ook nog herkanst worden.

Herkansingen

De voorexamenklassen én de examenklassen hebben maximaal drie herkansingsmogelijkheden, één na elke toetsweek, behalve na de laatste toetsweek. Het is niet mogelijk om een herkansing op te sparen en mee te nemen naar een volgende toetsweek.

Het hoogste cijfer telt.

Het afnemen van de herkansingen geschiedt tegelijkertijd met het afnemen van inhaaltoetsen halverwege de eerstvolgende periode. De drie dagen die hiervoor gereserveerd worden, zijn opgenomen in de jaarkalender.

De deadline voor het opgeven van herkansingen en wordt vooraf duidelijk vastgesteld en aangekondigd. Na de deadline is het niet meer mogelijk om een herkansing aan te vragen.

Bevorderingscriteria

In de bovenbouw worden leerlingen bevorderd op grond van de geldende zak-/slaagregeling voor het eindexamen. Voorexamenklassen hebben nog geen volledig rapport, omdat bijvoorbeeld het profielwerkstuk nog ontbreekt. Daarom worden de

leerlingen van deze klassen bevorderd op grond van de tot dan toe behaalde resultaten. In klas 5 vwo telt ook het in 4 vwo behaalde eindresultaat voor maatschappijleer mee in het combinatiecijfer. Omdat er nog geen resultaten voor Centrale Schriftelijke Examens behaald worden, geldt de aanvullende regel van een minimum van een 5,5 voor het gemiddelde voor de voorexamenklassen niet. De docentenvergadering behoudt zich het recht voor om leerlingen buiten de norm om te bevorderen. Dit gebeurt uitsluitend bij leerlingen die bijna aan de norm voldoen en die voldoende perspectief hebben op een succesvol verloop in het hogere leerjaar.

Afspraken Montaigne bij het opstellen van een schoolexamen(onderdeel)

Voor docenten in de bovenbouw gelden de volgende afspraken bij het opmaken van een toets:

1. Gebruik als voorblad het voorgeschreven voorblad (zie hieronder).

Toelichting:

Bij het uitdelen van de toetsen, mag een leerling pas starten als alle toetsen zijn uitgedeeld in een lokaal. Indien er geen voorblad aanwezig is, dan hebben de leerlingen die de toets als eerste van de surveillant ontvangen meer denktijd dan leerlingen die als laatste de toets krijgen.

Voor de duidelijkheid voor leerling en surveillant zijn het vermelden van tijdsduur en toegestane hulpmiddelen nodig. Voor de organisatie is het nodig om de PTA-code te plaatsen op de toets. Met name bij inhalen en herkansingen kunnen er van een vak meerdere leerlingen zijn die verschillende toetsen maken. Om te voorkomen dat een leerling een verkeerde toets krijgt, is duidelijkheid m.b.v. de PTA-code van belang. Een PTA-code is een direct en makkelijk te traceren verwijzing naar een onderdeel uit het Schoolexamen.

2. Geef het aantal punten per vraag aan. Het is wenselijk om de punten van een vraag bij een toets in de kantlijn voor het nummer van de vraag te zetten.

Toelichting:

Het noteren van punten in de kantlijn zorgt voor overzicht voor de leerling. Met name welke vragen veel/weinig punten opleveren. Dit is minder duidelijk wanneer punten direct na het nummer van de vraag staan of achter de vraag staan, vandaar dat we het wenselijk vinden als je de punten in de kantlijn voor het nummer van de vraag noteert.

3. Geef vragen en bronnen weer in Arial 12.

Toelichting:

Sinds 2013 is Arial puntgrootte 12 de standaardletter voor het Centraal Examen. Dit lettertype is geschikt voor leerlingen met een leesbeperking.

4. Geef op het correctievoorschrift het totaal aantal punten aan, het aantal punten per vraag en de deelscore.

Toelichting:

Veel secties geven al wel de punten per vraag en de deelscore aan in hun correctievoorschrift. Het totaal aantal punten wordt minder vaak vermeld. Dat is voor de normering juist wel een belangrijk gegeven.

Vak	NLT
Leerjaar	5 HAVO
PTA-code	NLT508
Leerstof/Onderwerp	Gastronomie
Versie	Versie 1 / Versie 2 / Inhaal / Herkansing

Schooljaar	2023-2024
Tijdsduur	60 minuten
Aantal vragen	17
Aantal te behalen punten	33
Uitwerkbijlage behorend bij schoolexamenonderdeel	Ja/nee
Papiersoort	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lijntjes ▪ Ruitjes ▪ Blanco
Toegestane hulpmiddelen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ (Grafische) rekenmachine ▪ Binas ▪ Woordenboek Nederlands

Aanwijzingen

- Je begint steeds een opgave door de titel op te schrijven.
- Zet het nummer van een vraag vóór de kantlijn.
- Bij een nieuwe vraag sla je een regel over.
- Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.
- Als bij een vraag een verklaring, uitleg of berekening gevraagd wordt, worden aan het antwoord meestal geen punten toegekend als deze verklaring, uitleg of berekening ontbreekt
- Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.